

Ukununnga siunnersuutit:

Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut Namminersorlutik Oqartussat akuersissutigisagaat Nunarsuarmioqatigiit ataatsimoorussamik isumaqatigiissutaat radioaktiviussut ikummatikut aamma radioaktiviussut eqqagassat isumannaatsumik isumagineqartarnissaat pillugit. (Eqqagassalerinermut isumaqatigiissut) (UKA2015/150), aamma

Atomip nukinganik pissuteqartumik ajutoortoqartillugu imaluunniit qinngornernik ulorianartunik pissuteqartumik ajornartorsiortoqalersillugu ikiuunnissaq pillugu IAEA-imi nunani tamalaani isumaqatigiissummut Namminersorlutik Oqartussat akuersinissaat pillugu oqaaseqaateqarnissaq pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. (Ikiuunnissamut nunani tamalaani isumaqatigiissut) (UKA2015/151), aamma

Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut, Namminersorlutik Oqartussat akuersissutigisagaat Atom-ip nukinganik sakkoqarluni pinerliiniartoqartarneranut akiunermut Nunarsuarmioqatigiit isumaqatigiissutaat. (UKA215/152), aamma

Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut, Namminersorlutik Oqartussat akuersissutigisagaat International Labour Organization - ILO -p isumaqatigiissutaa nr. 115, sulisartut qinngornernut ingerlaartunut (ioniserende) illersorneqarnissaat pillugu isumaqatigiissutaasoq akuersissutigineqassasoq. (UKA2015/157), aamma

Atomip nukinganit atortussianik inissisimaffiini isumannaarinissaq pillugu IAEA-ip nunani tamalaani isumaqatigiissutaanut allannguummut Namminersorlutik Oqartussat akuersinissaat pillugu oqaaseqaateqarnissaq pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. (UKA2015/158), aamma

Atomip nukinganut isumannaallisaaneq pillugu IAEA-imi nunani tamalaani isumaqatigiissummut Namminersorlutik Oqartussat akuersinissaat pillugu oqaaseqaateqarnissaq pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. (UKA2015/159)

(Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoq)

Saqqummiussissut

(Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermit Nunanullu Allanut Naalakkersuisoq)

Siullermeenera

Danmarkip aamma Kalaallit Nunaata oktober 2013-imi ataatsimoorussamik, Kalaallit Nunaanniit uranimik piiakkamik akuutissanillu allanik radioaktiviussunik piiaanermi nunanullu allanut niueruteqarneq pillugu, nalunaarusiaq naammassivaat.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutit saqqummiunneqarput ataatsimoorussamik nalunaarusiaq taanna tunuliaqutaralugu, suliarineqalerlutillu siulittaasoqarfiup akuersinera tunngavigalugu ataatsimoortillugit, immikkoortut 150, 151, 152, 157, 158 aamma 159 imminnut atasuummata, ataatsimoortumillu akuersissutigineqarnissaat naatsorsuutigineqarluni.

Ataatsimoorussamik nalunaarusiami nunat tamalaat atomip nukinganik atortoqarnermi tamatumunngalu tunngatillugu sillimaniarnissamut nunani tamalaani aalajangersakkat isumaqatigiissutit arfinillit Danmarkmut atortuusut, kisiannili Kalaallit Nunaannut atortuunngitsut nalunaarsorneqarput.

Nunani tamalaani aalajangersakkat taakkua arfinillit atuupput uran-imik iluaquteqarnerni, kisiannili aamma inuiaqatigiit sillimaniarnissaannut peqqinnissaannullu tunngatillugu, aammalu qinngornernit ulorianaatilinnit qinngorfigineqarsinnaanermut atatillugu, kiisalu nunani tamalaani pinerliiniartartunut terroristinut tunngatillugu. Nalunaarusiallu malitseqartinneqarnerata ilaatut danskit naalakkersuisuisa aamma nunatsinni Naalakkersuisut isumaqatigiissutigaa aalajangersakkat pineqartut nunatsinni atortuutinneqannginnerannut tunngaviusut atorunnaarsinniarlugit, taamaattumillu matumuuna Inatsisartut aalajangersakkanik taakkuninnga akuersissuteqarnissaannut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut saqqummiunneqarpoq.

Tassani pineqarput siaruarterinnginnissamut, atomip nukinganut tunngatillugu sillimaniarnermut aamma atomip nukinganit atortussianik isumannaatsumik isumagininnissamut aalajangersagaq.

- Atomip nukinganik pissuteqartumik ajutoortoqartillugu imaluunniit qinngornernik ulorianartunik pissuteqartumik ajornartorsiortoqalersillugu ikiuunnissaq pillugu IAEA-ip nunani tamalaani aalajangersagaa (Ikiuunnissamut aalajangersagaq).
- Atomip nukinganut isumannaallisaaneq pillugu IAEA-imi nunani tamalaani aalajangersagaq.
- IAEA-mi nunani tamalaani ataatsimoorussamik aalajangersagaq radioaktiviussut ikummatikut aamma radioaktiviussut eqqagassat isumannaatsumik isumagineqartarnissaat pillugit (Eqqagassalerinermut isumaqatigiissut).

- ILO -p aalajangersagaa, sulisartut qinngornernut ingerlaartunut (ioniserende) illersorneqarnissaat pillugu, nr. 115
- Atomip nukinganik sakkoqarluni pinerliiniartoqartarneranut akiunermut FN-imi aalajangersagaq.
- Atomip nukinganit atortussiat inissisimaffiini isumannaarinissaq pillugu IAEA-p nunat tamalaat akornanni aalajangersagaanut allannguut.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutit ataasiakkaat aamma ilanngunneqartut eqikkaanerit Naalackersuisut innersuutigissavaat, aalajangersakkat pineqartut arfinillit pillugit, tamatumani aamma taakkuninnga aqutsineq allaffissornikkullu periaatsit inissisimareertussat aalajangersakkanik naammassinnissinnaajumalluni.

Naalackersuisut qinngornerit ulorianartut pillugit aammalu qinngornernut ulorianartunut illersorneqarnissaq pillugu inatsisissatut siunnersuutinik Inatsisartut maanna ataatsimiinneranni saqqummiussippot. Tamannalu isumaqarpoq Namminersorlutik Oqartussat suliassaqarfinni nammineq akisussaaffigisamini isumaqatigiissutini pisussaaffiliunneqartunik naammassinnissinnaalissasut.

Qinngornerit ulorianartut pillugit inatsisiliornerup aamma qinngornernut ulorianartunut illersorneqarnissaq pillugu inatsisiliornerup akuersissutigineqarnissaat immikkut pisussaaffinnik naammassinninnissamut pingaaruteqarput, ILO-p sulisartut qinngornernut ulorianartunut illersorneqarnissaat pillugu aalajangersagaani nr. 115-imi aalajangersakkanik pisussaaffiusunik naammassinninnissarput eqqarsaatigalugu, naak sullivinni isumannaallisaaneq pillugu suliassaqarfik suli danskit akisussaaffigialuaraat.

Ilanngullugulu danskit inatsisinik atortitsinermut ministeriaqarfiata nalunaarsimavaa Kalaallit Nunat tamalaani Atomip nukinganik sakkoqarluni pinerliiniartoqartarneranut akiunermut isumaqatigiissummik 13. april 2005-imeersumik akuersissuteqarnerani pisariaqartoq tunniussisarnermut inatsimmi § 5, imm. 3, nr. 5-ip Kalaallit Nunaanni atortuulersinneqarnissaa. Naalackersuisut danskit naalackersuisui qinnuiginiarpaat pisariaqartumik peqqussusiornissaannut Kunngaqarfimmi Danmarkimi nunat tamalaat aalajangersagaannut pisussaaffiit nunatsinni atortuulernissaat siunertaralugu.

Taamatut oqaaseqarlunga aalajangiiffigisassatut siunnersuutit Inatsisartunut suliassanngortippakka.